

Zpravodaj z projektu: „Ústecko - živý region, Rozvoj kvalifikace v oblasti udržitelného rozvoje v Ústeckém kraji“
Ročník 2007, číslo 1

EDITORIAL

Milí přátelé Ústeckého kraje, elektronický zpravodaj Ústecko - živý region vychází v rámci projektu Rozvoj kvalifikace v oblasti udržitelného rozvoje v Ústeckém kraji, jehož cílem je vytvořit v regionu podmínky pro strategii udržitelného rozvoje v praxi a změny lepšímu nejen ve sféře životního prostředí a kvality života lidí na Ústecku. Dvouletý projekt zahrnuje vzdělávání klíčových osob a institucí - zejména těch, kteří rozhodují o městech a jejich rozvoji, nevládních organizací, škol a informačních center, spolupracuje s pěti městy v kraji na prosazení principů udržitelného rozvoje v praxi řízení města. A co je důležité, přináší informace obyvatelům Ústeckého kraje.

Pro udržitelný rozvoj se Ústecký kraj rozhodl, když v roce 2006 schválili jeho představitelé Strategii udržitelného rozvoje Ústeckého kraje na roky 2006 - 2020 - odvážnou a ojedinělou v ČR. Jako priority pro Ústecko stanovuje zdravé životní prostředí, rozmanitě zaměřená průmyslová odvětví propojená s oblastí vědy a výzkumu, která využívají moderní a šetrné technologie. Cílem je rozvíjení regionální soběstačnosti, méně by se měly čerpat neobnovitelné zdroje energie, navrženým standardem pro ekonomické subjekty je zodpovědné chování k životnímu prostředí i společnosti. Ústecký kraj se také zavázal zachovávat a rozvíjet svoje cenné kulturní a historické dědictví a podpořit občany v zapojování do veřejného života. Strategie je však pouze rámcem a příležitostí pro zodpovědné rozhodování a aktivity, ale nezaručuje je sama o sobě. Projekt Rozvoj kvalifikace v oblasti udržitelného rozvoje v Ústeckém kraji by měl svým zaměřením přispět k tomu, aby se změny k lepšímu děly ve skutečnosti.

Zpravodaj **Ústecko - živý region** je určen všem, kteří se zapojují do projektu Rozvoj kvalifikace v oblasti udržitelného rozvoje v Ústeckém kraji, účastní se jeho aktivit a seminářů, jsou jeho přímými či nepřímými partnery ve městech, nevládních organizacích nebo v médiích. Zpravodaj přináší informace z projektu i z aktuálního dění v Ústeckém kraji, které souvisí s udržitelným rozvojem, zlepšováním života jeho obyvatel i stavu životního prostředí, a z činnosti veškerých subjektů na tomto poli - včetně veřejných správ, soukromých firem, nevládních organizací, dobrovolníků i občanů. Od příštího čísla zde najdete stručné informace o zdrojích financí využitelných pro financování projektů realizovaných obcemi a městy.

Čtvrtletník bude vycházet po dobu trvání projektu čtyřikrát ročně.

Barbora Šafářová

Ústav pro ekopolitiku, o.p.s.
PR koordinátorka projektu Ústecko - živý region

SLOVO PROJEKTU

KOORDINÁTORA

Smyslem projektu je realizace **Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje**, která byla vypracována Ústavem pro ekopolitiku, o.p.s. a schválena Zastupitelstvem Ústeckého kraje začátkem roku 2006. Naplňování stanovených cílů strategie bude možné pouze tehdy, pokud se do projektu zapojí klíčoví aktéři v kraji. Těmi jsou zejména města, obce a mikroregiony kraje a klíčové instituce z akademického, průmyslového a neziskového sektoru.

Cílů projektu bude dosaženo tím, že se bude zaprvé zvyšovat **kvalifikace a informovanost** odborné i laické veřejnosti v otázkách udržitelného rozvoje Ústeckého kraje a zadruhé probíhat **plánování rozvoje, včetně hodnocení pokroku pomocí indikátorů udržitelného rozvoje**. Ke zvyšování kvalifikace a informovanosti proběhne řada školení a seminářů, které přiblíží zástupcům státní správy a samosprávy (pracovníci měst, obcí, krajského úřadu a mikroregionů) a zástupcům neveřejného sektoru (zástupci nevládních organizací a akademické sféry) problematiku udržitelného rozvoje, strategického a komunitního plánování a hodnocení udržitelnosti.

Kromě školení jsou ve městech naplánovány i praktické kroky vedoucí ke sledování rozvoje jednotlivých měst pomocí sady indikátorů udržitelnosti a kvality života na místní úrovni, které se stávají i v jiných městech ČR standardními metodami managementu měst (<http://www.timur.cz>). Důležitým faktorem v životě a fungování měst je také zapojování veřejnosti a její objektivní informování o dění ve městě. Inicivace či v některých městech pokračování komunikace a spolupráce zástupců veřejné správy a veřejnosti proběhne v rámci nástroje nazvaného místní Akce 21 (pokračování tzv. místní Agendy 21).

Pravděpodobně nejdůležitějším přínosem projektu (z pohledu politiků v partnerských městech) bude vyškolení pracovníků městských úřadů ve fundraisingu (hledání finančních zdrojů a získávání finančních prostředků), kteří budou fungovat ve městě jako místní koordinátor či koordinátorka projektu. Ti po zakončení projektu získají certifikát projektového manažera a budou schopni

získávat městu finanční prostředky na realizaci rozvojových projektů v oblasti životního prostředí a udržitelného rozvoje. Tím se městu několikanásobně navrátí finanční prostředky vložené do přijetí nového pracovníka.

Rád bych tímto poděkoval představitelům a pracovníkům měst, kteří se zavázali spolupracovat na projektu a chtějí své město posunout dále směrem k udržitelnosti.

Mgr. Josef Novák

Ústav pro ekopolitiku, o.p.s

Koordinátor projektu Ústecko - živý region

AKTUÁLNĚ Z PROJEKTU

Města jako partneři projektu Ústecko - živý region

Ústav pro ekopolitiku začal v roce 2006 spolupracovat v rámci projektu se čtyřmi z plánovaných pěti partnerských měst. Prvními zapojenými byla města Bílina a Litoměřice. Co je k tomu vedlo a jaká jsou jejich motivace jsme se zeptali jejich svou představitelk.

Ladislava Hamrová, Bílina

Projekt si mě získal okamžitě při své první prezentaci pořádané Krajským úřadem Ústeckého kraje. Příklady dobré praxe, zavádění plánování a hodnocení procesu udržitelného rozvoje, zapojování veřejnosti do procesu a využívání GISů jsou pro mě velmi podnětné informace, které se snažím co nejlíp uchopit a následně předávat. Projektu se zúčastním velmi ráda a doufám, že výsledky projektu budou užitečné pro další plánování v rámci obce a regionu.

15. ledna 2007

Ing. Veronika Šturalová, Litoměřice

Dlouhodobě se snažíme o prosazování principů trvale udržitelného rozvoje v podmínkách města i regionu. To dokládá členství města v Národní síti Zdravých měst od roku 2000. Tato asociace zastřešuje municipality, které systematicky podporují zdraví, kvalitu života a udržitelný rozvoj. Cestou k dosažení těchto cílů je realizace mezinárodního projektu Zdravé město WHO a místní Agendy 21. Přínos projektu, do kterého jsme se zapojili, vidíme v možnosti ověřit, zda se nám tyto cíle a současně politické závazky daří naplňovat.

12. ledna 2007

Semináře projektu v roce 2006

Semináře projektu v roce 2006 - Co přinášejí regionu?

Mezi nejvýznamnější aktivity první fáze projektu bezesporu patří realizace dvou seminářů, které se uskutečnily v druhé polovině listopadu 2006 v Ústí nad Labem. První seminář se konal 22. listopadu a byl určen především pracovníkům/pracovnicím krajského úřadu Ústeckého kraje. Dopoledne se účastníci a účastnice semináře seznámili s metodikou hodnocení strategických plánů neboli možnostmi využití indikátorů udržitelného rozvoje a ekologické stopy při hodnocení úspěšnosti naplňování Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje. Odpoledne proběhla živá diskuse o podpoře zaměstnanosti, o rozvoji lidských zdrojů a zejména o kultuře a šetrném cestovním ruchu v kraji.

Druhý seminář se konal 28. listopadu a byl primárně určen zástupcům obcí, měst a mikroregionů Ústeckého kraje, nicméně se zúčastnili i pracovníci/pracovnice místních neziskových organizací. V první části semináře se účastníci seznámili s přípravami, realizací a metodikou hodnocení strategických plánů na místní a regionální úrovni s důrazem na indikátory udržitelného rozvoje. V odpolední

diskusi byla opět největší pozornost věnována problematice rozvoje kultury a šetrného cestovního ruchu na Ústecku. Aktivní přístup účastníků obou seminářů potvrdil, že toto téma je pro zástupce veřejné správy a samosprávy velmi atraktivní. Výstupy z diskusí jsou přístupné na internetových stránkách projektu.

Odborné příspěvky, prezentace a výsledky diskusí jsou rovněž obsahem CD s názvem „Indikátory udržitelného rozvoje a strategické plánování“. CD je k dostání zdarma u partnera projektu ANOUK (Prokopa Diviše 1605/5, 400 01 Ústí nad Labem, vedle kina Hraničář - 3. patro).

Bližší informace o těchto i o dalších připravovaných seminářích získáte na stránkách projektu:

<http://ekopolitika.cz/projekty/seminare-2.html>

Nejbližší plánované akce

15. 2. 2007 „**Financování projektů zaměřených na udržitelný rozvoj obcí v Ústeckém kraji: fondy EU – naše příležitost**“. Seminář je určen zástupcům obcí, měst a mikroregionů Ústeckého kraje. Cílem školení je seznámit zástupce obcí, měst a mikroregionů Ústeckého kraje s problematikou přípravy projektů financovatelných z fondů EU, představit konkrétní příklady z praxe a podpořit vzájemnou výměnu zkušeností mezi účastníky školení. Seminář proběhne 9:00 do 16:00 v Domově dětí a mládeže v Ústí nad Labem (W. Churchilla 8, Ústí nad Labem za hotelem Vladimír). Přihlášky zasílejte na: ddm@volny.cz. Více info: <http://ekopolitika.cz/ustecko-zivy-region/skoleni-fincovani-fondy-eu.html>.

Začátkem března 2007 se uskuteční první seminář pro garanty ekologické výchovy ZŠ s názvem: „**Ekologická stopa a ekologický audit školy**“ Hlavním cílem připravovaného semináře je seznámit zájemce z řad učitelů/učitelky s ekologickým auditem školy a ekologickou stopou a možnostmi jejího využití ve výuce. Budou představeny konkrétní příklady úspěšných projektů EVVO v Ústeckém kraji a „ideový záměr“ programu na výpočet ekologické stopy školy. Zájemci se budou moci zapojit do projektu sledování ekologických stop ve školách Ústeckého kraje. Přihlášky zasílejte na: ddm@volny.cz. Bližší info viz: <http://ekopolitika.cz/ustecko-zivy-region/es-skoly-i.html>.

TÉMA

Ústecký kraj dnes a factory, které ovlivňují jeho udržitelnost - Ústecký kraj v číslech

Základní charakteristika – území, krajina

Ústecký kraj s rozlohou 533 457 ha, tj. 5 334,57 km² tvoří 6,8 % plochy České republiky. Pro celkovou charakteristiku kraje i pro posuzování udržitelnosti jeho vývoje je velmi důležitým ukazatelem využití území („land-use“) v regionu. Z celkové rozlohy kraje tvoří 52 % zemědělská půda, 29,8 % lesní pozemky, 1,9 % vodní plochy, 1,7 % zastavěné plochy a nádvoří a 14,6 % ostatní plochy (mj. dráhy – provozní plochy; dálnice; silnice; ostatní komunikace; ostatní dopravní plochy; manipulační a skladové plochy; plochy související s těžbou surovin; skládky; staveniště).

V porovnání s ostatními okresy mají Litoměřice a Louny výraznější zemědělský charakter daný významně vyšším podílem zemědělské půdy. V těchto dvou okresech je také podstatně nižší podíl lesních pozemků, který je příčinou nižší lesnatosti kraje v porovnání s celostátním průměrem.

Tento projekt je spolufinancován ze zdrojů
Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky

Vysoký stupeň zornění půd v okresech Litoměřice (81,8 %) a Louny (83,9 %) převyšuje o více než 10 procentních bodů celostátní průměr (71,5 %). Jedním z cílů Státní politiky životního prostředí ČR i Agrární politiky ČR na období po vstupu do EU přitom je plochu orné půdy postupně zmenšovat. Velmi vysoký podíl trvalých travních porostů z celkové rozlohy zemědělské půdy v kombinaci se procentuálním zastoupením lesních pozemků v okresech Děčín a Ústí nad Labem jsou významnými faktory pozitivně ovlivňujícími ekologické funkce krajiny.

Ekologická stabilita krajiny

Ekologická stabilita (ES) je schopnost ekologického systému přetrvávat i za působení rušivého vlivu a reprodukovat své podstatné charakteristiky v podmínkách narušování zvenčí.

Většinu Ústeckého kraje tvoří území s převahou vegetačních formací silně změněných s nízkou ES a území s převahou vegetačních formací velmi silně změněných s velmi nízkou ES. Podstatnou rozlohu mají urbanizovaná území s nízkým podílem trvalé vegetace. Poměrně značnou plochu zaujímají území devastovaná těžbou surovin s vysokým podílem ruderalní vegetace.

Ilustrační foto

Hodnota koeficientu ekologické stability (KES) Ústeckého kraje se rovná 0,85. Krajina je zde plně antropogenizovaná (člověkem zcela přeměněná) s průměrnou krajinářskou hodnotou. Zájmy ochrany krajiny jsou omezené a zájmy ochrany přírody rozptýlené. Ekologicky stabilnější plochy tvoří 46 % z celkové rozlohy kraje.

Územní systémy ekologické stability nemají v Ústeckém kraji takovou celkovou rozlohu a počet prvků, aby byly alespoň zčásti kompenzovány negativní vlivy lidských aktivit na krajinu a ekosystémy. Část biocenter a biokoridorů je naprosto nefunkční, není vytvořena kvalitní, životaschopná síť těchto stabilizačních prvků.

Velmi rozdílná je ekologická stabilita krajiny vyjádřená hodnotou koeficientu ekologické stability (KES) v jednotlivých okresech Ústeckého kraje. Z ekologického hlediska je krajina nejstabilnější v okrese Děčín. Hodnota KES okresu Děčín se rovná 3,10. Charakterizuje harmonickou krajinu s relativně vyváženým zastoupením ekostabilních a ekolabilních (člověkem přeměněných) ploch a se zvýšenou krajinářskou hodnotou. Ekologicky stabilnější plochy tvoří 75,6 % z celkové rozlohy okresu. Naopak nejnižší hodnoty koeficientu ekologické stability vykazují okresy Louny, Litoměřice a Most.

Faktory negativně ovlivňující udržitelné využívání krajiny a území

Celková rozloha zastavěných ploch a nádvorí a ostatních ploch

(tj. ploch člověkem zcela přeměněných nebo uměle vytvořených a tedy, z hlediska integrované ochrany životního prostředí, nejproblematictějších) tvořila v r. 2005 v Ústeckém kraji 87 003 ha (tj. 16,3 % z celkové rozlohy regionu). Pro srovnání, v České republice činí podíl těchto ploch pouze 10,4 %.

Jen za období 2001 – 2005 vzrostla rozloha zastavěných ploch a nádvorí a ostatních ploch v Ústeckém kraji o 598 ha. Tento trend je vyvolán neustále rostoucími prostorovými nároky a požadavky na komfort ze strany jednotlivců i organizací. Zatímco je vcelku lehkomyšlně zastavována další půda původně určená k zemědělskému a lesnickému využívání, v urbanizovaném území i ve „volné krajině“ nám přibývá nevyužívaných, zdevastovaných ploch a objektů („brownfields“). Podle monitoringu odborníků zabírají podobné lokality na území Ústeckého kraje 2 436 ha (tj. 0,46 % z výměry regionu).

Státem i krajem nedostatečně preferované a minimálně podporované revitalizace brownfields jsou, v porovnání s výstavbou „na zelené louce“, extrémně pomalé a naprosto nesystematické. V Ústeckém kraji Czechinvest takto zprostředkoval 130 investičních projektů za 92,894 mld. Kč. Vytvořeno bylo 22 375 nových pracovních míst. Celkový efekt je však značně oslaben, když si uvědomíme, že cca v 80 % případů se jednalo o investice na „zelené louce“ v dosud nezastavěném území, které jsou z hlediska udržitelného využívání krajiny a integrované ochrany životního prostředí zcela nevhodné.

Základní charakteristika – obyvatelstvo, zaměstnanost

Ke 31. 12. 2005 žilo na území kraje 823 173 obyvatel, což je 8,03 % populace v ČR. Hustota osídlení činí 154 obyv./km² a převyšuje hodnotu celostátního ukazatele (129 obyv./km²). Ze 354 obcí v regionu má 46 statut města.

Podíl městského obyvatelstva je dosti vysoký a dosahuje 79,1 %. Tomu odpovídá také struktura zaměstnanosti v jednotlivých sektorech ekonomiky. V primárním sektoru (zemědělství, lesnictví, rybolov) je zaměstnáno pouze 2,6 % ekonomicky aktivních obyvatel. Oproti tomu sekundární sektor (průmysl a stavebnictví) zaměstnává 40,9 % a terciární sektor (tržní a netržní služby) dokonce 56,5 % ekonomicky aktivních obyvatel.

Pokles těžby uhlí, restrukturalizace podniků, útlum výroby i zemědělství mají za následek, že v republikovém srovnání je v Ústeckém kraji dlouhodobě nejvyšší míra registrované nezaměstnanosti. Míra registrované nezaměstnanosti při 15,41 % téměř dvojnásobně převyšovala celostátní průměr (8,9 %).

Síť školských zařízení v Ústeckém kraji tvoří 319 mateřských škol, 244 základních škol, 24 gymnázií a 73 středních odborných škol. Vysokoškolské vzdělání v kraji lze získat na 2 vysokých školách. V Ústí nad Labem to je Univerzita Jana Evangelisty Purkyně a soukromá Vysoká škola ekonomie a managementu. Přesto je vzdělanostní struktura obyvatelstva Ústeckého kraje v porovnání s ukazateli za celou Českou republiku velmi nepříznivá.

Faktory negativně ovlivňující udržitelný rozvoj v oblasti vzdělání a zaměstnanosti

Malý počet pracovních příležitostí ve venkovských oblastech je jednou z příčin vysoké nezaměstnanosti. Dokonce i na poměry v České republice extrémně nízký (2,6 %) podíl ekonomicky aktivních obyvatel zaměstnaných v primárním sektoru (zemědělství, lesnictví a rybolov), kteří by, kromě jiného měli zajišťovat pravidelnou péči o kulturní krajinu respektující principy udržitelného rozvoje.

Další příčinou nezaměstnanosti je přetrvávající nevhodná odvětvová struktura sekundárního sektoru. Z hlediska uplatnění na trhu práce je a dlouhodobě i bude významným problémem Ústeckého kraje velký podíl obyvatelstva bez vzdělání nebo jen

Tento projekt je spolufinancován ze zdrojů Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky

se základním vzděláním (24,4 %) a velmi malý podíl obyvatelstva s ukončeným vysokoškolským vzděláním (5,9 %).

Mgr. Tomáš Gremlica

Ústav pro ekopolitiku, o.p.s.
expert na problematiku udržitelného rozvoje

Tak nevím, je životní prostředí v Ústeckém kraji dobré nebo špatné?

Na otázku „Když vezmete v úvahu všechny skutečnosti, které souvisí s životním prostředím (stav ovzduší, vody, ochrana zeleně atd.), jak hodnotíte stav v Ústeckém kraji?“ odpovídá 62 % respondentů průzkumu veřejného mínění kladně. Nebo přesněji – většinou stav hodnotí jako „spíše dobrý“. Za vynikající je pokládá pouhých 7 % z výše uvedeného čísla (mezi podnikateli jen 3,5 % dotázaných), necelých 7 % jej naopak shledává vysloveně špatným. Přes 27 % obyvatel jej pokládá za spíše špatný a zbytek neví.

Za posledních 10 let se jistě stav životního prostředí zlepšil v řadě oblastí, a přispělo k tomu třeba odsíření průmyslových podniků a jejich nižší počet v regionu, třídění odpadu, návrat některých živočišných druhů. Na druhou stranu – nejen na Ústecku – houstne doprava (a tím i zplodiny a hluk), přibývá černých skládek a odpadů dovážených z Německa, staví se na zelených loukách, nadále dochází k neočekávaným haváriím průmyslových podniků a ohrožení jsme čím dál víc i chemickými látkami vyskytujícími se všude kolem nás, včetně jídla a předmětů denní spotřeby. Na Ústecku se 40 % dotázaných ve věku 30 až 44 let přiznává k tomu, že netřídí žádnou složku odpadu. Lze jen těžko posoudit a poměřit dílčí zlepšení s novými hrozbami pro životní prostředí, společnými pro Evropu a celý vyspělý svět.

Průzkum veřejného mínění proběhl v roce 2006 v rámci projektu „Ústecký kraj – kraj přírody a člověka“, který je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR. Realizovalo občanské sdružení Ekodomov.

Mgr. Barbora Šafařová

Ústav pro ekopolitiku, o.p.s.

UDRŽITELNÝ ROZVOJ V ÚSTECKÉM KRAJI

Mladí lidé v Ústeckém kraji a udržitelný rozvoj

Informace z aktuálního dění v Ústeckém kraji přinášíme s laskavým svolením zmíněných osob a institucí. První číslo je tematicky zaměřené na mladé lidi a udržitelný rozvoj v Ústeckém kraji.

Dětský boj proti kouření

Žáci prvního stupně základních škol jsou z hlediska kouření rizikovou skupinou nejen v pasivním smyslu - tedy dětmi ohroženými kouřením nás dospělých, ale ve smyslu aktivním coby počínající kuřáci. Děti se stávají závislými na nikotinu s udivující rychlostí. K vypěstování návyku mohou postačit dvě cigarety za týden, praví se v americké studii zveřejněné v odborném časopise Tobacco Control (2002).

Dětský zastupitelé města Litoměřice v Ústeckém kraji přišli s nápadem sami se pokusit odradit svoje mladší kamarády, kteří jsou začínajícími nebo potenciálními kuřáky. Společně s lidmi ze

Střediska ekologické výchovy a etiky SEVER zrealizovali kampaň **Děti proti kouření**. V loňském roce podnikli po skupinách několik návštěv základních škol v Litoměřicích s vlastními prezentacemi a povídáním o kouření a jeho zlobách, nejen mezi mladými lidmi. Programy byly koncipovány stejně, ale v detailech se lišily. Obvykle jej provázela příběh holčičky, která začala kouřit. Děti si navzájem povídali o škodlivosti kouření a rozebrali vlivy a důsledky kouření na pozadí jejího příběhu.

Dětské zastupitelstvo vychovává úspěšně studenty k aktivnímu občanství již od roku 2002. Jeho současnou koordinátorkou je Veronika Svobodová ze Střediska ekologické výchovy a etiky SEVER. <http://sever.ecn.cz/>

Paměti Krušnohoří

Česko-německý projekt „**Paměti Krušnohoří**“ občanských sdružení Relikty a Kuprospěchu je věnován jedinečným příběhům lidí, kteří se narodili, žili či doposud žijí v regionu Krušných hor na obou stranách hranice. Cílem je filmové zdokumentování výpovědí a každodenního života pamětníků druhé světové války a poválečných událostí. Nejedná se přitom o odbornou historickou analýzu, ale o zachycení neopakovatelných osudů a osobních postojů oslovených, jejich vztahu ke svým tradicím, domovu, krajině a lidem.

„S kamerou jsme navštívili zatím kolem patnácti lidí, respektive rodin. Většina z nich byli rodilí Němci, kteří se narodili v oblasti Sudet a po druhé světové válce nebyli z různých příčin odsunuti, a když byli, vrátili se po několika letech zpět, i když zpravidla ne do svého domu. V oblasti Krušnohoří, kde až do konce druhé světové války žilo hlavně německé obyvatelstvo, si Češi teprve nyní začínají budovat tradice, až teď po několika generacích se v nich probouzí zdravý lokální patriotismus. Při natáčení jsme dospěli k tomu, že jedinými nositeli tradic a zvyků Krušnohoří jsou skutečně ti staří Němci. Díky setkáním s pamětníky jsme pochopili pravou atmosféru Krušných hor, uvědomili jsme si, kam až sahají naše kořeny. Krušnohoří zažilo za socialismu tak velkou ekologickou devastaci také proto, že jeho noví obyvatelé, kteří sem po válce přišli ze všech koutů republiky, k oblasti nic osobního necítili, neměli vztah k místní krajině. Původní obyvatelé by tak rozsáhlé ničení nedovolili.“

Ilustrační foto z projektu

Dospěli jsme k tomu, že v Krušnohoří by měla být zcela normální spolupráce Čechů a Němců. A to zcela bez obav, protože obraz sudetského Němce plného zášti ke všemu českému a urputně bojujícího o navrácení svého majetku je možná k vidění v médiích, ale my jsme se při natáčení s nikým takovým nepotkali“, říká Miroslav Koranda z občanského sdružení Kuprospěchu.

**Tento projekt je spolufinancován ze zdrojů
Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky**

Sběr a zpracování filmového materiálu probíhá v letech 2004-2007, poté budou „příběhy lidí“ v podobě ucelených filmových dokumentů uloženy v chomutovském Městském muzeu a zpřístupněny studentům a širší veřejnosti jako jedinečné lidské svědectví nejen o období kolem druhé světové války, ale i o soužití lidí dnes a o jejich vztahu ke svým kořenům.

Miroslav Koranda

o.s. Kuprospěchu, <http://www.kuprospechu.org/>

Kuprospěchu

Občanské sdružení Kuprospěchu sdružuje mladé lidi, většinou studenty a absolventy středních a vysokých škol, kteří nepodléhají negativním pocitům ze života na severu Čech, který se stále vzpomíná z následků dřívější ničivé industrializace. Naopak je pro ně tento region velkých kontrastů a změn výzvou. Rozhodli se tuto oblast neopustit, jak je u mladých lidí zvykem, a svou aktivitou přispět ke zlepšení kvality života v Ústeckém kraji, zvláště na Chomutovsku. Činnost směřuje ke kulturní a sociální regeneraci lokality - kromě ekonomické a fyzické regenerace prostoru je třeba „regenerovat“ místní komunitu, rozprout společenský život, přimět místní k zájmu o místo, kde žijí. Posílení občanského sektoru, rozvoj talentů, umění a kultury - to kroky, jež výrazně přispějí k tomu, aby se Severozápad stal dobrým místem k žití a hlavně, aby kraj našel svojí identitu. Možnost podílet se na přetváření této lokality k lepšímu, probouzet život v této kulturní poušti, zakládat nové tradice, je pro mnohé mladé lidi lákavou nabídkou.

Miroslav Koranda

o.s. Kuprospěchu, <http://www.kuprospechu.org/>

Voda nezná hranic

Střední odborná škola pro ochranu a obnovu životního prostředí - SCHOLA HUMANITAS v Litvínově zapojuje svoje studenty do mezinárodních projektů a přeshraničních výměn studentů zaměřených na udržitelný rozvoj už několik let. Projekt „**Voda nezná hranic**“ (Wasser kennt keine Grenze) přivedl do Ústeckého regionu berlínské studenty. Litvínovští spolu s nimi strávili týden podrobným seznamováním se se stavem životního prostředí na severu Čech, exkurzemi, workshopy a zejména monitorovacími pracemi vodních ploch a vodních toků. Řada studentů se poprvé setkala s odběry vody v terénu, odborným měřením a prací v laboratoři a nutno říct, že seznámení se s praktickými postupy ocenili studenti mnohem více než teorií ve třídě. „Projekt byl velice zajímavý“, říká student Scholy Humanitas Pavel Toman: „Nejvíce mě překvapil zájem, s jakým hosté z Německa prožívali jednotlivé exkurze a akce. Pro příkald prohlídka školy, která normálně trvá dvacet minut, trvala dvě hodiny.“ Jeho spolužák Miroslav Šebesta

odává: „Nabyl jsem hodně zkušeností a to nejen odborných, ale prostě jsem více poznal nějaké lidi i to jak se chovají. Myslím, že budu více připraven na praktickou maturitu.“

Ilustrační foto z projektu

Projekt Voda nezná hranic koordinovala Mgr. Helena Křípnerová ze Scholy Humanitas v Litvínově, zaměřenou na ochranu životního prostředí. Více informací naleznete na adrese: <http://www.humanitas.cz>.

Kolik energie spotřebuje vaše škola?

Studenti gymnázia Roudnice nad Labem v Ústeckém kraji vyhráli v roce 2006 druhou cenu v celostátní ekologické soutěži Úspory energie na školách. Dvanáct studentů ze dvou tříd prvních ročníků provedlo podle předem zadaných instrukcí jednoduchý energetický audit školy, včetně posouzení množství a typu světelných a topných těles, celkové šetrnosti využívání energie a nejrůznějších spořicí opatření. Jelikož budova školy je starší a její vnější plášť nebyl dlouho rekonstruován, největší nedostatky zjistili studenti v netěsnících oknech a staré nevyhovující izolaci budovy.

Výsledky svého zkoumání spolu s návrhy na zlepšení studenti zpracovali a vytvořili z nich originální pracovní listy, které prezentovali před porotou složenou z odborníků, zástupců Ministerstva životního prostředí a podporující nadace. Porota ocenila práci studentů i jejich pohotovost a invenci při odpovídání na dotazy. Studenti tím získali pro své gymnázium ocenění druhé nejlepší školy v soutěži a částku 46 tisíc Kč. „Peníze jsme částečně použili na rekonstrukci jedné z učeben. V rámci investic do úsporných opatření jsme pořídili stříbrné fólie za radiátory, které odrážejí teplo a čidla na osvětlení“, říká duše projektu paní profesorka Zimáková.

Ústecký čtvrtletník

Zpravodaj - projektu „Ústecko - živý region“

vydává za pomoci Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR Ústav pro ekopolitiku, o.p.s.

Adresa: Kateřinská 26, 120 00 Praha 2;

Telefon/Fax: 224 826 593

WWW: <http://www.ekopolitika.cz/>

E-mail: iep@ekopolitika.cz

Ústav pro ekopolitiku, o.p.s. vítá Vaše dotazy, názory a připomínky.

Obracejte se, prosím, na Mgr. Barboru Šafářovou

tel: 224 828 557

E-mail: barbora.safarova@ekopolitika.cz

Více informací o realizaci projektu lze nalézt na webových stránkách realizátora projektu: <http://www.ekopolitika.cz>

Partnery projektu jsou:

Týmová iniciativa pro místní udržitelný rozvoj (TIMUR)

<http://www.timur.cz/>

Asociace neziskových organizací Ústeckého kraje (ANOUK)

<http://www.volny.cz/anouk/>

Krajský úřad Ústeckého kraje

<http://www.kr-ustecky.cz/>

Tento projekt je spolufinancován ze zdrojů
Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky

